

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers, wat betreft de subsidiëring van de onregelmatige prestaties gezinszorg

Principiële goedkeuring

Bijlagen:

- het voorontwerpbesluit,
- het advies van de Inspectie van Financiën, d.d. 14 november 2017.

1. INHOUDELIJK

1.1. Situering

In de conceptnota "Zorg- en ondersteuning op maat van alle gezinnen. Nieuw werkingskader voor de diensten voor gezinszorg" (conceptnota gezinszorg) wordt vooropgesteld dat erkende diensten voor gezinszorg zorg en ondersteuning op maat moeten bieden.

"De gezinnen verwachten dat de zorg en ondersteuning wordt geboden op die tijdstippen die de afgestemde doelstellingen van zowel de cliënt als zijn mantelzorger maximaal ondersteunen. Dit vereist de nodige flexibiliteit van de diensten.

...

De diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg moeten de hulpvragen van zorgbehoevenden flexibel kunnen beantwoorden, ook 's avonds, 's nachts en in het weekend. We nemen maatregelen die meer continuïteit en flexibiliteit mogelijk maken.

...

Het toekomstige concept van persoonsvolgende financiering zal toelaten dat de cliënt zijn middelen inzet om de nodige continuïteit van zorg te bekomen, ook in het weekend of 's nachts, en dat de diensten het kader hebben om deze vragen te beantwoorden. In dat kader starten we dit jaar met de bespreking aangaande een aanpassing van de huidige reglementering (% onregelmatige prestaties) naar een meer flexibel systeem van inzetbaarheid van het urencontingent. We evalueren samen met de sector de principes van een goede werkplanning en er wordt nagegaan of het maximum % van onregelmatige prestaties kan losgelaten worden binnen het budgettaire kader voor het urencontingent, met een verantwoorde inzet van deze onregelmatige prestaties. Dit betekent een keuze voor meer autonomie, flexibiliteit maar tegelijkertijd ook meer responsabilisering voor de diensten."

Een van de initiatieven die in de conceptnota gezinszorg is opgenomen, is een aangepast inhoudelijk en regelgevend kader aangaande continuïteit en flexibiliteit (periode vóór de implementatie van de persoonsvolgende financiering).

Op dit moment is in de regelgeving¹ opgenomen dat de erkende diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg een verhoging van het forfaitair bedrag per gepresteerd uur krijgen voor prestaties op onregelmatige tijdstippen (weekdagen tussen 20 uur en 7 uur, zater-, zon- en feestdagen). Deze verhoging wordt momenteel beperkt tot 3,5% van het toegekende urencontingent gezinszorg.

Op dit moment zijn er 10 van de 112 erkende diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg die dat percentage van 3,5% overschrijden (cijfers 2006). Zeker in het kader van nachtzorg kan het aantal onregelmatige prestaties sterk toenemen.

Vooraleer we de huidige regelgeving van onregelmatige prestaties gaan wijzigen, is het noodzakelijk dat er samen met de sector gezinszorg een visie op flexibiliteit en continuïteit wordt ontwikkeld. Daarnaast zijn de mogelijkheden om de huidige reglementering van onregelmatige prestaties te veranderen beperkt indien we niets willen veranderen aan Vesta. Een aanpassing aan Vesta kan immers niet onmiddellijk doorgevoerd worden, maar moet opgenomen worden in de planning van Smals (budget, resources).

We stellen daarom voor, in afwachting van een nieuwe aangepaste regelgeving voor onregelmatige prestaties gezinszorg, om opnieuw een sectorpool voor onregelmatige prestaties in te voeren. Dat geeft de erkende diensten nu al de kans om hun urencontingent gezinszorg flexibeler in te zetten.

1.2. Sectorpool onregelmatige prestaties

Er wordt opnieuw een sectorpool voor onregelmatige prestaties ingevoerd. Deze sectorpool stond ook al in 2013 in de regelgeving (artikel 11, §4 van bijlage I bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009) en diende om aan de diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg die meer onregelmatige prestaties leverde dan de geldende norm, toch subsidies voor de verhogingen van de onregelmatige prestaties te geven (boven de norm). De diensten konden tot maximaal voor 3,5% van hun urencontingent middelen ontvangen voor onregelmatige prestaties (norm vanaf 2015). Deze overschrijdingen werden gesubsidieerd om continue (weekend, maar ook hoofdzakelijk nachtzorg) en inclusieve gezinszorg (zorg bij personen met een beperking en andere doelgroepen) mogelijk te maken.

We stellen nu voor om vanaf 2017 en tot er een aangepaste regelgeving is voor onregelmatige prestaties, de erkende diensten die de norm van 3,5% overschrijden, subsidies te geven voor onregelmatige prestaties zonder dat de norm van 3,5% voor de sector in zijn geheel wordt overschreden. De realisatie van het contingent onregelmatige prestaties verschilt immers sterk van sector (openbaar of privaat) en tussen de individuele diensten. In 2016 werd er 39,70% van het contingent onregelmatige prestaties van de openbare diensten gerealiseerd en 76,99% van de private diensten. 79 erkende diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg halen een realisatie van het contingent onregelmatige prestaties dat lager is dan 1,5%.

1.3. Regelgeving

Het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers wordt gewijzigd.

¹ Artikel 11 van bijlage I bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers.

Artikelsgewijze bespreking

In artikel 1 wordt de sectorpool voor onregelmatige prestaties opgenomen, die verdeeld wordt tussen de diensten die meer dan de geldende norm aan onregelmatige prestaties presteren.

Artikel 2 bepaalt de datum van inwerkingtreding.

Artikel 3 bevat de uitvoeringsbepaling van het besluit.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

In 2016 werd het contingent onregelmatige prestaties voor 75,28% ingevuld. In een maximaal scenario, waarbij het volledige contingent onregelmatige prestaties van 2017 zou benut worden, zou dit een meerkost van 1.671.251,61 euro betekenen:

- Urencontingent gezinszorg 2017: 17.307.714 uren
- Contingent onregelmatige prestaties 2017: 605.770 uren (3,5% van het urencontingent)
- Onbenutte uren (2017 op basis van realisatie 2016): 149.746 uren
- Gemiddelde meerkost voor een onregelmatig uur t.o.v. een gewoon gepresteerd uur (cijfer 2016): 42% van het uurbedrag gezinszorg
- Uurbedrag gezinszorg (cijfer 2017): 26,5728 euro
- Meerkost: 149.746 uren * 26,5728 euro * 42%= 1.671.251,61 euro

In 2016 was er al 1 miljoen euro vrijgekomen op de begroting gezinszorg om in te zetten in functie van flexibiliteit en continuïteit. De extra budgettaire meerkost zal binnen de beschikbare begrotingskredieten opgevangen worden en beperkt worden indien er niet voldoende middelen meer beschikbaar zijn.

Het positief advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 14 november 2017. Het voorafgaand akkoord van de Vlaamse minister voor Financiën en Begroting is niet vereist.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

1. personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
2. werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven;
3. investeringen en schuld: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
4. ontvangsten: het voorstel resulteert in bijkomende ontvangsten indien een erkende dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg, die opgericht is door een lokaal bestuur, meer onregelmatige prestaties realiseert dan de geldende norm van 3,5% van zijn urencontingent gezinszorg;
5. conclusie: het voorstel heeft een weerslag op de ontvangsten van de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het bijgaand voorontwerpbesluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/386 van 13 november 2017.

Reguleringsimpactanalyse

Een reguleringsimpactanalyse is niet vereist, omdat er voor het voorliggend voorontwerpbesluit geen vrije beleidsruimte bestaat. Het besluit voert enkel artikel 60 uit het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 uit:

- artikel 60: De Vlaamse Regering kan, binnen de begrotingskredieten, een jaarlijkse subsidie verlenen aan erkende voorzieningen, woonzorgnetwerken en verenigingen, met uitzondering van erkende centra voor herstellverblijf en erkende diensten voor thuisverpleging.

De Vlaamse Regering bepaalt de regels voor de aanvraag, de vaststelling, de toekenning en de vereffening van de subsidie.

De Vlaamse Regering kan subsidievoorwaarden vastleggen.

Het voorliggende voorontwerpbesluit zorgt niet voor een stijging of daling van de administratieve lasten.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers, wat betreft de subsidiëring van de onregelmatige prestaties gezinszorg;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, te gelasten over voornoemd voorontwerpbesluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Jo VANDEURZEN
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin